

Z obsahu:**Eucharistie – svátost
jednoty**

Katecheze
Jana Pavla II.
při generální audienci
8. listopadu 2000
– strana 2 –

**Kristus Král,
Soudce, a soud**
– strana 4 –**JUBILEUM
NEMOCNÝCH****Tvé utrpení
se promění v radost**

Bratr Efraim
– strana 5 –

**Uzdravit se
za každou cenu?**
– strana 7 –

Zde je moje nebe
Blahoslavená Anna
Schäfferová
z Mindelstetten
– strana 8 –

Pomazání nemocných
Co nám říká
Katechismus katolické
církve
– strana 11 –

Život Kristův (5)
V. Ježíš Kristus,
Mesiáš a Král
Kristologické katecheze
Jana Pavla II.
– strana 12 –

**Kongres
církevních hnutí (2)**
– strana 14 –

Ikona z Turína

Eucharistie – svátost jednoty

»Svátost zbožnosti, znamená jednoty, pouto lásky!« Zvolání sv. Augustina v jeho komentáři k Janovu evangeliu (In Johannis Evangelium) ideálně shrnuje a syntetizuje slova, s nimiž se Pavel obrací na Korintány a která jsme právě slyšeli: *Protože je to jeden chléb, tvoříme jedno tělo, i když je nás mnoho, neboť všichni máme účast na jednom chlebě* (1 Kor 10,17). **Eucharistie je svátost a zdroj církevní jednoty.** To se zdůrazňovalo již od samých počátků křesťanské tradice právě na základě znamení chleba a vína. Tak se praví v Didaché, spisu sepsaném na počátku křesťanství: »Jak tento rozlámaný chléb byl nejdříve roztroušen po horách a sklizen stal se jedinou skutečností, tak se shromažďuje tvá církev od končin země ve tvém království.« (9,1)

Učení Otců a koncili

Sv. Cyprián, biskup z Kartága, jako ohlas na tato slova tvrdí ve 3. století: »Tytěž Pánovy oběti stavějí do světla **jednomyslnost křesťanů stvrzenou pevnou a nedělitelnou láskou.** Protože když Pán nazývá svým tělem chléb složený v jednotě z mnoha zrn, ukazuje tak na náš sjednocený lid, který vyživuje; a když nazývá svou krví víno vytlačené z mnoha hroznů a zrn a slité dohromady, označuje podobně naše stádece shromážděné spolu ze sjednoceného množství.« (Ep. ad Magnum) Tato eucharistická symbolika ve vztahu k jednotě církve se často vrací u Otců a scholastických teologů. »**Tridentský koncil** to shrnul do nauky a učí, že náš Spasitel zanechal své církvi Eucharistii „jako symbol její jednoty v lásce, v níž chtěl mít důvěrně spojené všechny křesťany mezi sebou“; a proto ona je „**symbolem onoho jednoho těla, jehož je hlavou**“!« (Pavel VI., *Mysterium fidei*: Ench. Vat., 2, 424; srov. Conc. Trid.,

Decr. de SS. Eucharistia, proemio e c. 2). Katechismus katolické církve výstižně shrnuje: »Ti, kdo přijímají Eucharistii, jsou mnohem úžeji spojeni s Kristem. Stejným poutem je Kristus spojuje se všemi věřícími v jednom jediném Těle.« (KKC 1396)

Učení Písma

Tato tradiční nauka je pevně zakotvena v Písmu. Pavel ji rozvíjí již v citovaném úryvku prvního listu Korintánům a vychází ze základního tématu, oné **koinonía**, tj. společenství, které se utváří mezi věřícím a Kristem v Eucharistii. *Kalich požehnání, který žehnáme, není to účast (koinonía) na Kristově krvi? Chléb, který lámeme, není to účast (koinonía) v Kristově těle?* (10, 16)

Tato účast je přesně popsána v Janově evangeliu jako mimořádný vztah **vnitřní vzájemnosti**: *on ve mně a já v něm.* Ježíš totiž vysvětluje v kafarnaumské synagoze: *Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm* (Jan 6,56).

A toto téma bude zdůrazněno také v **promluvách při poslední večeři** pomocí symbolu révy: *ratolest je zelená a plodná, jen když zůstává ve kmeni, z něhož přijímá mízu a sílu* (Jan 15,1-7). Jinak je jen suchou větví určenou na oheň: *aut vitis aut ignis - buďto ratolest, nebo oheň,* komentuje sv. Augustin (In Johannis Evangelium 81,3). Zde se vyznačuje jednotu, společenství, které se uskutečňuje mezi věřícím a Kristem přítomným v Eucharistii na základě onoho principu, který Pavel formuluje takto: *Ti, kteří jedí obětované pokrmy, mají účast v oltáři* (1 Kor 10,18).

Eucharistie a Církev

Neboť tato účast – koinonía »vertikálního« typu, spojující nás s božským tajem-

stvím, plodí současně účast – koinonía, kterou můžeme nazvat »horizontální«, totiž církevní, bratrskou, schopnou sjednotit v poutu lásky všechny, kdo mají účast na stejné hostině. *Ikdyž je nás mnoho, tvoříme jedno tělo,* připomíná nám Pavel, *všichni totiž máme účast na jednom chlebě* (1 Kor 10,17). Promluva o Eucharistii předchází velkou ekzeziologickou úvahu, kterou apoštol rozvine v 12. kapitole téhož listu, když bude mluvit o **Kristově těle v jeho jednotě a mnohosti.** I slavný popis církve jeruzalémské, kterou nabízí Lukáš ve Skutcích apoštolských, popisuje tuto bratrskou jednotu neboli koinonía tím, že ji spojuje s lámáním chleba, tj. se slavením Eucharistie (srov. Sk 2,42). Je to účast, která se uskutečňuje v dějinné konkrétnosti: *Setrvali v apoštolském učení, v bratrském společenství, v lámání chleba a v modlitbách (...)* *Všichni, kteří přijali víru, drželi pevně pohromadě a měli všechno společné* (Sk 2,42-44).

Není Eucharistie bez lásky

Tento hluboký význam Eucharistie proto zrazujeme, když ji slavíme a nemáme na mysli nezbytnost lásky a společenství. Pavel je ke Korintánům přísný proto, že jejich shromáždění již nejsou *večeře, jak ji ustanovil Pán* (1 Kor 11,20), a to kvůli rozdělení, nespravedlnostem, egoismům. V takovém případě Eucharistie není už agapé, tj. výrazem a pramenem lásky. A kdo se jí účastní nehodně, aniž by jí dal rozkvést v bratrské lásce, *jí a pije vlastní odsouzení* (1 Kor 11, 29). »Jestliže se křesťanský život vyjadřuje naplňováním největšího přikázání, t.j. láskou k Bohu a k bližnímu, nachází tato láska svůj zdroj právě v Nejsvětější svátosti, která se obecně nazývá svátost lásky.« (Dominicae coenae n. 5) **Eucharistie tuto lásku připomíná, zpřítomňuje a plodí.**

Uzavřeme tedy naši úvahu výzvou biskupa a mučedníka Ignáce, který vybízel k jednotě věřících z Filadelfie v Malé Asii: »Jen jedno je tělo našeho Pána Ježíše Krista, jen jeden je kalich jednoty jeho krve, jeden je oltář, jako je jeden biskup.« (Ep. ad Philadelphenses 4) A s liturgií prosme Boha Otce: »A nás všechny, kdo přijímáme jeho tělo a krev, naplň jeho svatým Duchem, ať jsme jedno tělo a jedna duše v Kristu« (III. eucharistická modlitba).

L'Osservatore Romano 9. 11. 2000
Mezititulky a zvýraznění redakce Světla

NALÉHAVÁ MODLITBA DĚTÍ

Bolestiplné Srdce Panny Marie, pro Tvou lásku, kterou jsi prokazovalo svému božskému Dítěti a kterou ti ono oplácelo, pro Tvé slzy tě prosíme, dej, aby božská moc zničila nadvládu pekla. Obětujeme utrpení všech nevinných dětí na světě Ježíšovu a Mariinu Srdci za obrácení hříšníků a za spásu umírajících. Amen.

Bratr Donne Ammann
z kláštera Valsainte

Král lásky

Zamyšlení nad dnešními liturgickými texty

Kdo je z pravdy, slyší můj hlas

Tvé dnešní setkání s Pánem se koná za zcela mimořádných okolností na Pilátově soudním dvoře. Tři roky chodil Ježíš od místa k místu a ohlašoval příchod svého království. Ale když před několika dny přijel do města na oslátku a zástup už vítal *přicházející království*⁽¹⁾, byl nakonec vydán soudu a všechno nasvědčuje tomu, že jeho pozemský život bude za několik hodin násilně ukončen. Není to úplné fiasko tříletého působení? Pros božského Ducha, abys ve světle tohoto nečekaného zvratu správně pochopil všechno to, co tě Pán dosud učil.

»Tvůj národ tě vydal. Čím ses provinil?« ptá se pohanský soudce. »Hlásal jsem pravdu a království, které není z tohoto světa.« Chápeš, co to znamená? Tento svět si bude zuby nehty hájit svůj vlastní monopol. Přijít s něčím jiným je neodpustitelné. Syna člověka, který přišel založit Boží království, tento svět nepřijímá, a přitom jim nestačí, že Ježíše odmítají, oni ho musí odstranit, zničit jako naprosto nesnesitelného, aby se už nemohlo stát, že by se znovu objevil před jejich zrakem. *Pryč s ním!*⁽²⁾

Božský paradox je však v tom, že Ježíš s tím vším počítal, dokonce o tom zcela otevřeně mluvil. Nejméně třikrát prohlásil: *Syn člověka bude vydán do rukou hříšníků, zabijí ho*⁽³⁾. Proč to? Je to jeho svobodně zvolený způsob, jak založit Boží království. Právě nyní přichází jeho slavný začátek. Kdyby Ježíšovo království bylo z toho světa, použilo by sílu a prostředky běžné v tomto světě. Ono je však vůbec nepotřebuje. I ty je zcela vyřad z své praxe. Ježíšovým mocenským nástrojem je **lásky**. To je *základ světa, který nezakolísá*⁽⁴⁾. Jeho nepřemožitelnost je v tom, že mu vůbec nevádí, je-li na tomto světě pokořován. Celé budoucí dějiny budou ustavičnými pokusy zničit jeho království pomluvou a silou. A výsledek? Krev těch, které tento svět bude pokládat za přemožené, poražené a zlikvidované, bude semenem nových učedníků v jeho království.

Žádný panovník, žádný král se tak bytostně neztotožnil se svou říší, jak to činí tento Král. On sám svým dobrovolně obětovaným životem právě v tento den píše ústavu svého království. Ježíšovo království je Ježíš sám. Stojí tu před mocným římským vládařem v poutech jako poslední z posledních. Co na něm vidí tento svět? Bezmocnost, ponížení, hanbu, předmět opovržení a výsměchu, nuzáka, blázna. I zločinec dostává před ním přednost. Ve skutečnosti zde Pán pečeti každé slovo, které za tři léta vyslovil.

Nic z toho, co řekl, neodvolává, všechno platí. On sám je zárukou, že všichni ti světem pohrazení, chudí, tiší, zarmoucení, pokojní, ponížení a pronásledovaní pro spravedlnost jsou a budou skutečně blahoslavení. Jeho moc je právě v tom, že může sebou nechat smýkat v prachu a krvi, a jeho královská důstojnost tím nejen neutrpí, ale právě z toho vzejde jeho sláva.

Jeho protivníci opravdu *nevědí, co činí*⁽⁵⁾. Doufají, že se ho definitivně zbaví, když ho pozvednou na dřevo. Ale to právě sám chtěl, aby *všechny přitáhl k sobě*⁽⁶⁾. Roztáhne jeho paže, ale ty paže tak obejmou celý svět. Probodnou jeho bok, ale to jen otevrou cestu k jeho Srdci, aby odtud mohla proudit řeka jeho milosrdenství. Takto se Ježíš stává *svědkem hodným víry*, vlastní krví potvrdí své učení a *vydá svědectví pravdě*. To, co se tu odehrává, není tragédie krále – blázna. Tragédii jdou vstříci ti, kteří nejsou *z pravdy a neslyší jeho hlas*. **Jednoho dne uvidí, koho to probodli, a budou pro něj naříkat.**

Netrap se, že v tomto nepřátelském obklíčení se nedá podniknout nic na jeho záchranu. Tady nejde o jeho, nýbrž o tvou záchranu. Tady jde o to, abys mu ani uprostřed moře zaslepené nenávisti nepřestal naslouchat, a právě pro jeho zdánlivou porážku uvěřil jeho slovu jako **slovu pravdy**. Neslyšíš v tom křiku, co říká, ale můžeš to vidět na jeho důstojném chování: klaněj se jeho vznešenému klidu, jeho královskému majestátu. Uvěř mu proti vši naději jen pro něho samého. Ten, kdo tě **tak** miluje, ví, co dělá. Víš přece, *kam jde, a cestu znáš*⁽⁷⁾. On nejde do záhuby, **jde k Otcí**. Jeho logika **není z tohoto světa**. Tento Král nepřišel panovat, ale sloužit: *miluje tě a omývá od tvých hříchů*.

Kde je tvé místo? Zůstaneš uprostřed davu, který odsuzuje Pána, protože *není z jejich světa*? Neměl bys stát po jeho boku? Právě nyní je nejpříhodnější chvíle přihlásit se k němu. Vůbec se nelekej. *Jeho království nebude konce*. Nedívej se, čím máš spolu s ním procházet, ale kam směřuje. Hloubka jeho i tvého pokoření a bolesti je dokladem, jak vysoká je cena a hodnota konečného cíle: *být královským národem a knězem Boha Otce. Tomu buď sláva a vláda na věčné časy*.

Můj Pane, pevný je tvůj trůn od pradávna. Jsi od věčnosti. Tvému domu přísluší svatost⁽⁸⁾. *Ano, amen.*

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mk 11,10; ⁽²⁾ Jan 19,15;

⁽³⁾ Mk 8,31n; Mk 9,31n; Mk 10, 33n; ⁽⁴⁾ resp. žalm 93;

⁽⁵⁾ Lk 23,34; ⁽⁶⁾ Jan 12a, 32; ⁽⁷⁾ Jan 14,4;

⁽⁸⁾ resp. žalm 92

Liturgická čtení

1. čtení – Dan 7,13–14

Díval jsem se v nočním vidění, a hle – s nebeskými oblaky přicházel (někdo) jako Syn člověka, došel až k starci velikého věku, přivedli ho k němu. Byla mu dána moc, sláva a království, a sloužily mu všechny národy, kmeny i jazyky: jeho moc je věčná, a ta nepřestane, jeho království nebude zničeno.

2. čtení – Zj 1,5–8

Ježíš Kristus je svědek hodný víry, prvorozený z mrtvých a vládce nad pozemskými králi. Tomu, který nás miluje, který nás obmyl od našich hříchů svou krví a udělal z nás královský národ a kněze Boha Otce, tomu buď sláva a vláda na věčné věky! Amen.

Hle, přichází v oblacích! Každé oko ho uvidí, i ti, kdo ho probodli, a budou pro něj naříkat všechna pokolení na zemi. Ano, amen.

Já jsem alfa i omega, praví Pán Bůh, který je, který byl a který přijde, Vševládný.

Evangelium – Jan 18,33b–37

Pilát řekl Ježíšovi: „Ty jsi židovská král?“

Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“

Pilát odpověděl:

„Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velebnější, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?“

Ježíš na to řekl:

„Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“

Pilát se ho zeptal:

„Ty jsi tedy přece král?“

Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

Kristus Král, Soudce a soud

Poselství našeho »Věřím« o Kristu Králi, Pastýři a Soudci jednotlivců i celých národů dává odpověď na mnoho otázek, které si klademe o konečné budoucnosti:

Jak to bude na konci vypadat s lidmi a jejich dějinami? Co nás čeká? Co vzejde nakonec ze vzestupů i pádů událostí, které nazýváme dějinami? Jsou ty četné války a krátká období míru, zápasy a boje národů na zemi, to »co nazýváme dějinami světa«, jen »pouhé zmatené klubko: lest a lež, násilí a slabost, zbabělost, hloupost, blud a ohavnost« (F. W. Weber)?

Zbude na konci dějin jen prázdné jeviště? Bylo to všechno jen světové divadlo, opona padá, představení je u konce? Nikdo za nic neodpovídá? Na právo a bezprávi se už na konci nikdo neptá?

1. A znovu přijde soudit živé i mrtvé

Ježíš opakovaně mluvil o tom, že jednání jednotlivců i celých národů přijde před poslední instancí, která bude rozhodovat o dobru a zlu, hodnotě a bezcennosti. Mluví o soudu. A říká, že Otec svěřil soud Synovi: *Otec totiž nikoho nesoudí a všechny soud předal Synovi* (Jan 5,22).

Můžeme se však hned ptát: Proč je Syn soudcem světů, soudcem nad jednotlivci i nad národy? Protože Syn nese lidskou tvář.

Syn se stal člověkem, je *jedním z nás!* Zná člověka, naše nejhlubší nitro, naše srdce z vlastní zkušenosti. On žil náš život, ba

co více, on dal svůj život za nás. Vykoupil nás svou krví.

2. Podle jakých měřítek bude Syn člověka soudit?

Ježíš uvádí dvě měřítka, podle kterých nás bud soudit. První: Jaký je náš **postoj k němu**. Druhé: Jaký je náš **postoj k bližním**.

Kristus přišel od Otce do našeho lidského světa, aby byl světlem života, přinesl poselství pravdy a nám hříšníkům otevřel cestu k Otci. Kdo jej přijímá jako Vykupitele, kdo věří jeho lásce, kdo se staví na jeho stranu, ten patří k němu. *Neboť pod nebem není lidem dáno žádné jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy* (Sk 4,12), než jméno Ježíše Krista.

Jaký je postoj člověka k člověku! To rozvádí Ježíš až do podrobností: *Pozehnaní Otce*, kteří budou mít podíl na jeho království, jsou ti, kteří přijali své bližní v potřebách a utrpení, kterých je tento život plný.

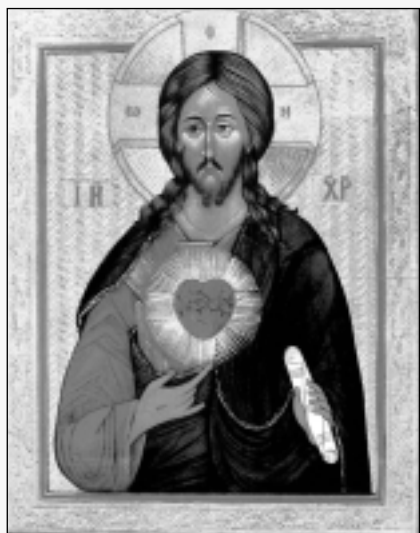
Ježíš se nás bude ptát, zda jsme jej poznávali a přijímali v hladových a žíznivých, nemocných a trpících, pronásledovaných a soužených na tomto světě. Bude se nás lidí ptát po lidech.

3. Poslední soud je soudem nad světem

O čem bude při soudu nad světem řeč? Ve Zjevení sv. Jana čteme, že bude řeč o velkých a neusmířených zločinech světových dějin. O velkých věcech, nikoliv o lapálíích: o velkých dějinných lžích, o osnování válek, o masovém vraždění dětí v mateřském lůně, o vyhnání milionů lidí, o útisku chudých a hladových, o potlačování víry a svobody svědomí, o zneužití politické i církevní moci.

Světové dějiny neskončí tak, aby bezprávi zůstalo bezprávi. Bůh pomůže právu k právu: Je tu poslední instance pro dobré a svaté: Bůh dopomůže dobrým a svatým ke konečnému vítězství. Světové dějiny nejsou soudem světa o dobru a zlu. V Kristově království tomu bude jinak: Jeho království bude **království pravdy a života, svatosti a milosti, spravedlnosti, lásky a pokoje** (Preface o slavnosti Krista Krále).

Podle Directorium spirituale 1999

Moc, čest a království

Není nikoho, kdo by neviděl, že Kristu i jako člověku musí být přiznány v pravém slova smyslu jméno a moc Krále; neboť jen nakolik je člověkem, můžeme říci, že Kristus obdržel od Otce *moc, slávu a království* (2 Dan 7,13-14). Jako Boží Slovo, které je *jedné podstaty s Otcem*, musí mít nutně všechno s Otcem společné a vlastní tedy nejvyšší a nejdokonalejší moc nade všemi tvory.

Ale co může být radostnějšího a krásnějšího nad pomyšlení, že Kristus nad námi vládne nejen podle svého vrozeného práva, ale i podle práva, které si sám získal, to znamená právem Vykupitele? Kéž by si všichni zapomnětliví lidé připomněli, co jsme našeho Vykupitele stáli:

Nebyli jsme vykoupeni pomíjivým zlatem a stříbrem, nýbrž drahoucennou krví Krista, bezúhonného a neposkvrněného Beránka (1 Petr 1,18-19).

Proto již nepatříme sami sobě, neboť Kristus za nás zaplatil *nejvyšší cenu* (1 Kor 6,20). Dokonce naše těla jsou *Kristovými údy* (tam. 15)

Z encykliky Quas primas (O království Kristově) papeže Pia XI. z 1. prosince 1925

Tvé utrpení se promění v radost

Žijeme ve století, ve kterém se strašně trpí, ale ve kterém nikdo nechce trpět, lépe řečeno, nikdo trpět neumí. Utrpení je však nevyhnutelné. Jak můžeme najít v utrpení nějaký smysl? Ať už se jedná o utrpení fyzické, mravní nebo duševní, utrpení nese v sobě něco božského, když je spojeno s Křížem. Kristovo utrpení je absolutním důkazem Boží lásky. A naše utrpení nás nesmí svést k tomu, abychom se stáhli do sebe a uzavřeli, nýbrž nás má vést k tomu, abychom doopravdy milovali.

Mít odvahu o tom mluvit...

Neodvážil bych se o tom mluvit s někým, kdo trpí, kdybych nebyl učedníkem Ježíše, muže bolesti. Ale pro mne je utrpení něco, co mě strhuje a proměňuje. Bez utrpení je nemožné vyjít ze sebe a milovat druhé. Nepokouším se utrpení ospravedlnit, pokouším se jen být realistou.

Neváhám mluvit o utrpení, protože vím z vlastní zkušenosti strašlivého utrpení, že ti, kteří navštěvují nemocné, mluví o všem možném kromě utrpení. Pokud jde o utrpení, stojí zde zeď jako ochranný štít, stud, strach. Je to tak snadné tento problém utrpení a smrti evakuovat a vidět věci jen tak, jak by je chtěl vidět svět. Ale to je velice laciný optimismus, za kterým se skrývají reality života.

Matka Tereza žila s lidmi, kteří trpí a umírají, aniž by jim mohla pomoci léky. Ale pomáhá se jim duchovním a lidským způsobem skrze vyzařování této malé sestry v bílém a modrém. Když hovořila pozitivním způsobem o utrpení, jak to dělala také církev, církevní Otcové, mniši a světci, duchovní lidé

a teologové až do nedávné doby, nechtěli její řeči naslouchat. Někteří lékaři a zdravotní sestry, kteří se starali o tyto nemocné, byli dokonce pobouřeni těmito návrhy matky Terezy.

Můžeme se skutečně ptát: »Jak je možné zlé nazývat dobrým, a jak je možné tento pocit tělesné bolesti, této mučivé bolesti, která nás tak zasahuje, vykládat pozitivním způsobem?«

Přijmout, nebo revoltovat?

Rodinní příslušníci nemocničních pacientů to znají velice

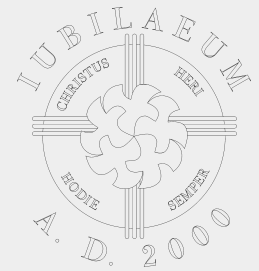
dobře. Jsou dva postoje k utrpení: přijmout, nebo revoltovat. Jsou nemocní, kteří jsou utrpením zatrpklí, a druzí, o kterých by se chtělo říct: »Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví.« (Mt 5,5)

Někteří říkají, že utrpení se nesmí přijímat. Pokládám to za špatné, protože tento postoj odmítání, revolta, která je matkou veškeré zatrpklosti, přináší s sebou ještě horší a hlubší utrpení. Člověk v revoltě trpí dvojnásobně a nikdo nemá právo učit revoltě proti utrpení. Utrpení je jako osoba, která k nám jednoho dne vstoupí: Budeme s tímto nežádoucím hostem bojovat, až rozbijeme všechno v našem bytě? V našem »nitru«? Tento boj je zcela nerovný a působí jen zlé.

Kdo přijímá zlo utrpení v duchu odevzdanosti jako malé nemocné dítě, ten ví, že nemoc nezvítězí, protože jeho maminka je na jeho straně a stane se malou dobrou schránkou pro zlé. Je třeba vytvořit pozitivní klima, které je proti zlému účinnější. Ježíš sám prožíval své umučení tím, že držel svůj pohled obrácený k zmrtvýchvstání. Prožíval noc s pohledem pevně upřeným k ranním červánkům. Nejtěžší okamžik byl jistě ten, když se v Getsemanech potil krví a neviděl již spojitost mezi svým utrpením a zmrtvýchvstáním. Proto mu Bůh poslal anděla. Tento anděl mu ukázal nebe. To je to, co Ježíše potěšilo.

Bojovat o...

Existuje falešný výraz: »Bojovat proti nemoci.« Nebojujeme proti nemoci, proti smrti,

JUBILEUM
NEMOCNÝCH

nýbrž bojujeme o život, o naději, o radost, o lásku, o nebe. Nebojujeme proti tomu, co je děsivé, co nás přesahuje. Musíme se dívat na život a na to, co je pozitivní.

V případě morálního utrpení, které vychází z naší citlivosti, někteří říkají: »Jsem příliš citlivý, musí se obrnit.« To je omyl. Nemůžeme bojovat proti senzibilitě, musíme bojovat, aby rostl vnitřní život, abychom nakonec, když cítíme všechno to, co nás zraňuje, dosáhli schopnosti darovat všechno Bohu a přenechat mu naše zranění. V této ustavičné hře »Kdo ztrácí, vyhrává« proměňujeme zlo, které se nám děje, v dobro: to je evangelium, to je ona nenásilnost lásky, to není nic jiného než Ježíšovo učení. Zde se dotýkáme samého srdce otázky, kterou bychom mohli právem nazvat tajemství utrpení. To je ona dimenze,
Pokračování na str. 6

keré nemůžeme v plné míře porozumět a která tím nebo oním způsobem souvisí se spásou světa. Utrpení je šlechtický titul toho, kdo trpí. Nemáme právo oloupit jej o smysl toho, co žije.

Obejmout Kříž v očekávání vykoupení

Kdo říká: »Jestli je Bůh dobrý, tak proč je utrpení?« riskuje, že ztratí svou duši. Někteří říkají, že utrpení je iluze, proti které je třeba bojovat tím, že se vymaníme z citlivosti a reality. To je protiklad křesťanství. Člověk se zbavuje svého lidství, zbavuje se své podstaty.

Když Bůh poslal svého Syna, zjevil nám krásu a velikost skutečnosti, i když tato realita je na hranici únosnosti. To je zkušenost těžce nemocných. Buď si zachovají postoj: »Všechno je absurdní, já trpím, protože jsem nemocný«, nebo: »To všechno má svůj smysl, kterému nerozumím, a tento smysl je Ježíš, Vykupitel světa, Osvoboditel, ten, který nás jednou vykoupí ze všeho zlého.« V něm se moje utrpení nazývá »tajemstvím« a stává se sestrou duchovní síly, pramenem radosti, realitou, kterou bychom sami nevyalezli.

Utrpení mě vložilo do Ježíšovy náruče. Dovolilo mi, abych objal Kříž, žil z Kříže a konečně odtud přivítal skutečnost, která otevírá oči pro svět, který v utrpení stojí v očekávání svého vykoupení. Objevení utrpení v Bohu přináší radost.

»Stát se« Kristem

Každému, kdo trpí, mohou jen přát, aby prožil rozhodující setkání s Kristem a se svatou Pannou, Matkou soucitu, Dolorosou, bolestnou Matkou. S nimi vstupujeme do tajemství lásky, do jeho intimity, jehož intenzita překračuje míru bolesti.

Řekl bych dokonce, čím hlubší je bolest, tím více nám dovoluje vstoupit do tajemství lásky, která sama sebe vydává. Je to

skutečný osten, který nás ponoruje do Boží hloubky, který nám umožňuje pohroužit se do ní právě v tom okamžiku, když si myslíme, že už to ani okamžik déle nemůžeme vydržet. Tento úzký průchod nám otevírá široké údolí a »zelené pastviny«, jak říká David, kam nás Bůh vede, aby »obnovil naši duši« (Ž 23). Utrpení nás očisťuje, jako se ořezává vinná réva, aby přinášela více ovoce, a zbavuje nás bolestným způsobem všeho, na čem lpíme: nezávislosti, vlastní vůle. A ukazuje nám Boha, který žije. Čím více jej známe, tím více jsme schopni trpět, tím méně nás utrpení děsí a tím je pro nás snesitelnější.

Je třeba jít ještě dále, s těmi svěťci, kteří si utrpení žádali. Jejich utrpení nám odhaluje

Boha, vrhá nás do jeho náruče a spojuje nás s jeho vůlí, která spočívá v tom, že miluje všechny lidi a dokazuje jim to svým umučením.

Trpět Božím utrpením

V utrpení existuje okamžik, kdy se všechno změní: již netrpíme svým utrpením, trpíme utrpením, kterým trpí Bůh pro lidi, pro druhé. Naše utrpení již není výrazem našeho vlastního utrpení, my sami nevíme, kdy trpíme a kdy netrpíme, protože jsme překročili bolest. Kdo to neprožil, může zůstat nevěřící a v revoltě. Toto připoutání k trpícímu Kristu je však jeho Kříž, který jsme se naučili objímat a proměnit v lůžko lásky.

Blažení, kdo trpí v Kristu, kteří svému utrpení dali smysl, protože se promění v radost. Již je radostí. Bůh přichází, aby oplodnil každou dobrou touhu, utišil každou žízeň, zvláště když tato žízeň je ojedinelá, neboť je jen málo těch, kteří přijímají tuto cestu.

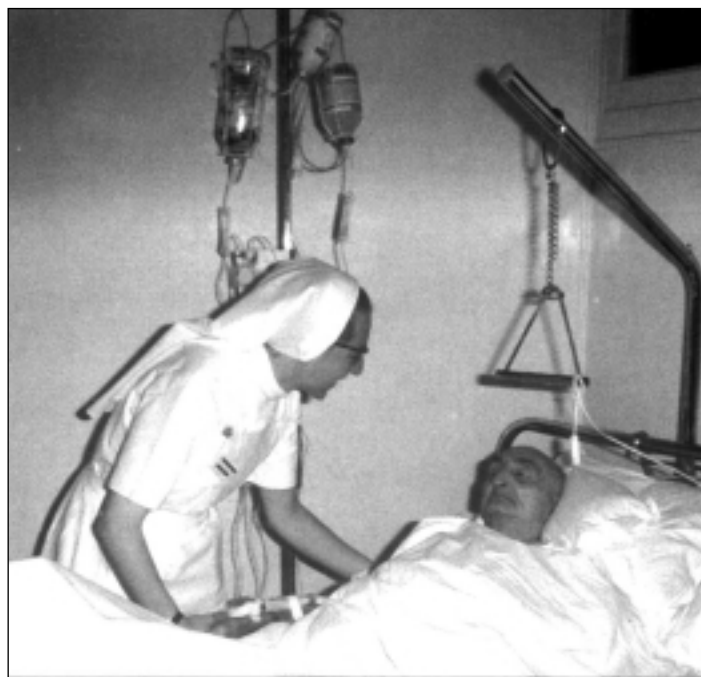
Všem těm, kteří trpí, Ježíš říká: »Miluji vás«, to znamená: »Trpím s vámi.«

*Feuer und Licht 41/98
Přeložil -lš-*

UZDRAVENÍ

*Můj Bože, bolest a utrpení patří k mému životu.
Zanechaly za sebou své stopy.
Předávám Ti krize a bolestné zážitky svého života.
Osvobod' mě od vší zatrpklosti,
rezignace, negativního životního postoje,
které z toho vzešly, i z každé mé vzpoury proti Tobě.
Nauč mě správně oplakávat lidi,
které jsem ztratil.
Dej mi dívat se na kříž Tvého Syna
a pociťovat jeho blízkost,
abych mohl přijmout svůj kříž.
Chci říct zcela nově ANO k celému svému životu
se všemi jeho šťastnými
i bolestiplnými hodinami.*

Vilém Schäffer

Uzdravit se za každou cenu?

Kdo hřeší proti svému Stvořiteli, musí hledat pomoc lékaře (Sir 38,15)

Chcít být uzdraven za každou cenu je zcela pochopitelné a také zcela lidské přání, ale tato cena může být někdy neúnosně velká. Musíme být podobní té ženě, která dala celý svůj majetek lékařům, aby ji zbavili krvotoku trvajícím již 12 let? Blíží se k Ježíši jako k léčiteli, který je její poslední nadějí (srov. Mt 5,25nn). Komu slouží tato poslední šance? Bohu, jako v tomto případě, nebo nepříteli našich duší, který nám nabízí uzdravení za kus naší duše?

Dnes existují všechny možné terapie, z nichž některé jsou skutečně účinné. Ale když odhlédneme od toho, že mnohé čerpají z cizích filozofií, uvádějí často do pohybu síly, které nemají pod kontrolou. Jsme proti své vůli zapleteni do filozofií, které nás vrhají do sebe samých. Kříž, smysl utrpení, odpuštění a ctnosti mizí z našeho horizontu. Pozvedá se v nás Luciferova pycha.

Je mnoho návodů k autoterapii, autohypnóze, autogennímu tréninku, uvolňovacím technikám, uzdravování skrze vizualizaci, psychoterapii, homeopatii atd. Většina těchto technik je nejdříve dobrá, ale stávají se tím nebezpečnější, čím hlouběji do nich pronikneme.

Musíme se naléhavě modlit, aby bylo více křesťanských terapeutů, které nezajímá ani moc, ani peníze, nýbrž touží po tom, uzdravit člověka, celého člověka, k jeho božské budoucnosti.

Jeden z mých přátel vyzkoušel homeopatii. Zahrál si na učně čaroděje, aby si sám vyléčil těžkou sennou rýmu. Jásal z vítězství, když všechny alergické syndromy samy od sebe zmizely. Za dva dni se mu na celé hrudi objevil těžký exém, který byl v silně zánětlivém stavu. Co vlastně udělal? Potlačil symptomy, nikoliv však nemoc. Ta propukla na jiném místě těla.

V třicátém devátém roce své vlády onemocněl Ása těžkou nemocí nohou. Ani ve své nemoci se neobracel na Hospodina, nýbrž vyhledal jen lékaře (2 Kron 16,12).

Proč jsme nemocní? Z čeho? Když si otázku položíme takto, leží odpověď na příčinu a smysl nemoci velmi blízko sebe. Jsme nemocní na základě hříchu a nemoc nám ukazuje naše spojení s tímto hříchem. Fyzické a psychické nemoci nám ustavičně připomínají naši smrtelnost, naši solidaritu s individuální i kolektivní vinou, ukazují nám na lék a »jediného Lékaře našich duší«, jak pravověrní křesťané nazývají Ježíše Krista.

Moderní medicína nerepektuje člověka jako celek, jako jednotu v jeho původu a jeho povolání. Všimá si symptomu, aby zmizel, a propadá jáso, jakmile chemické změny způsobí také vnější zdání věci. Ale je nemocný skutečně vyléčen? V mnoha případech se hovoří o pokroku medicíny a blahopřejeme vědě, ale víme již od dob Rabelaise, že věda bez svědomí je troskou duše. Medicínské prostředí by bylo pokornější, kdyby si bylo vědomo, že se zde jedná o poloviční vítězství, jestli ne dokonce o pouhé zdánlivé vítězství.

Tělesné nemoci jsou skutečně z přepětí, jsou to somatizace psychických, morálních utrpení, nemocných rodinných vztahů, zla ve společnosti a osobních konfliktů.

Jeden zkušený lékař mi jednou řekl, že v podstatě existuje jen jedna ontologická nemoc, která se však různě projevuje. Tato nemoc bytí podle zorného úhlu zjevení je nemocí lásky. Setkání se Zachráncem je uzdravující, jak nám to zjevuje evangelium: *Večer mu přivedli mnoho posedlých. Vyhnal z nich duchy silou svého slova a uzdravil všechny nemocné. Tak se mělo splnit, co řekl prorok Izaiáš: „Vzal na sebe naše utrpení a nesl naše nemoci.“ (Mt 8,16-17)*

Uzdravení tedy přichází jako smíření s Bohem. Z tohoto hlediska nemůžeme naše malá a velká zla chápat jako protivenství na cestě. Mají svůj význam a vepisují se do našich duchovních dějin. Budeme uzdraveni, když se s Pánem dokonale smíříme, když se na něho budeme dívat tvář v tvář. Až potud se musíme ptát, když jsme udělali, co je v našich silách: Není naše fyzická nemoc nějaké poselství? Co znamená? V čem se musím změnit? Jak musím žít v této nemoci? Utlačuje mě, nebo mi pomáhá růst?

Bratr Efraim

UTRPENÍ, PRAMEN SOUCITU

Před asi 20 lety jsem byl v nemocnici v Montpellier. Chirurg při přijetí se na mě podíval pohledem, na který nikdy nezapomenu. Z tohoto muže vycházela velká mírnost, křehká síla, nebo lépe řečeno, křehkost, která ho dělala silným v lásce. Když pocítíte takový pohled, který proniká do nejhlubší hloubky, pak jde hlouběji než samotná bolest. Později jsem se dověděl, že tento lékař trpěl rakovinou a několik dní po našem setkání zemřel. Rakovina byla »tajemstvím« tohoto lékaře, a to, co teď řeknu, bude možná šokující, ale je to pravda: Těm, kteří trpí, může udělat něco opravdu dobrého jenom ten, kdo sám trpí nebo je poznamenán utrpením – a toto poznamenání je nesmazatelné.

* * *

Vstoupit do utrpení druhého znamená »spolutrpět«. A v lidském smyslu je »sympatie« doslova to, co znamená »spolutrpět«. Tento krok předpokládá lásku, pravou lásku, která je pohybem směrem k druhému, lásku lékaře, zdravotní sestry nebo vaší návštěvy, která neví, jak se má zachovat. Bůh je láska a soucit vychází z Boha.

Zde je moje nebe

Blahoslavená Anna Schäfferová z Mindelstetten

Kdo byla Anna Schäfferová? Podle lidských měřítek není žádný důvod o ní mluvit. Její život zde na zemi trval jen 44 let a byl naplněn převážně nemocí a chudobou. Odehrál se celý ve skrytu. Byla to chudičká bytost v malé vesnici dvacet kilometrů severovýchodně od Ingolstadtu. V tomto místě se Anna narodila 18. února 1882 a zde zemřela 5. října 1925. I přes tyto skromné údaje znají ji dnes desetitisíce. Nejen že o ní hovoří, ale uzavřeli ji do svého srdce. Důvěřují jí dnes, několik desetiletí po její smrti.

Ohlášení

Anna Schäfferová vyrůstá v prosté řemeslnické rodině jako třetí ze šesti dětí. Na základní škole je velmi dobrou žákyní. Když je jí 14 let, umírá její otec. Nouze, v jaké se rodina ocitla, ji brzy přinutí, aby zaujala své místo v domácnosti.

V 16 letech se zasvětila Matce Boží a zažije na svém pracovišti něco mimořádného. Píše: *Najednou bylo kolem mě jasno jako za blesku a přede mnou stála postava. Byla oděna do bílých šatů, měla červený přehoz, stejný jako apoštolové, které jsem viděla na obrazech Ježíše, Dobrého Pastýře!*

Měla v ruce růženec a řekla mi, abych se také modlila. Řekla mi, že ještě dříve, než dosáhnu 20 let, budu muset mnoho, mnoho trpět.

Nájemní dům, kde Anna Schäfferová žila 25 let (horní levé okno)

Z tohoto prorockého vidění byla Anna zděšena. Utíkala hlava nehlava domů a nikdo ji nemohl přimět, aby se vrátila na místo své práce. Nakonec ji místní farář zavedl do hájovny.

Upadnout do Božích rukou

Bylo to 14. února 1901, přesně 14 dní před jejími 19. narozeninami. Spolu s jiným děvčetem prala prádlo. Kouřová roura od prádelního kotle se poněkud vysunula ze zdi. Anna vystoupila na výstupek ve zdi, aby rouru opravila. Ale uklouzla a spadla oběma nohama do kotle s vařícími mydlinami. Odvezli ji koňským povozem do nemocnice, ale lékařské umění té doby jí nemohlo natrvalo pomoci. Následovaly týdny nevýslovného utrpení. Část poraněné kůže se zanítila a musela být odřezána. Anna při tom ležela upoutaná na operačním stole a křičela bolestí. Nemohla se hýbat. Krátce na to dostala žaludeční vřed, na který málem zemřela. Lékař a kněz stáli u jejího lůžka a očekávali každým okamžikem její konec. Ale Anna krizi překonala. Její stav se opět stabilizoval. Ale o uzdravení nemůže být řeči. Po třech měsících opouští nemocnici. Nemohou zde pro ni nic víc udělat. Za čtvrt roku se ocitne na univerzitní klinice v Erlangenu, kde musí podstoupit bolestivé pokusy všeho druhu. Mimo jiné byly její nohy několikrát zlomeny, protože dolní část končetin začala vyrůstat. Anna později prohlásila, že v Erlangenu vystála tolik, že by raději ležela domů po čtyřech, kdyby mohla. Později se pokoušeli 30 různými operacemi zmírnit její utrpení, ale nadarmo. Anna Schäfferová zůstala připoutána na lůžko a její bolesti trvaly ve dne v noci po celých 25 let. Její plán stát se misijní sestrou se zhroutil. K těžkému churavění se navíc připojila trpká bída. Musela spolu s matkou z ohledu na bratrovu rodinu opustit rodičovský dům, najmout si jednu světnici a žít zde z ubohé invalidní renty. Stal se z ní pečovatelský, sociální případ.

Život v utrpení

Lidé se ptají, jak se mohlo toto mladé děvče vyrovnat s takovým utrpením. Zpočátku bojovala proti své nemoci a věřila ve své uzdravení. Zdá se, že zbožnost, kterou si osvojila v dětství, byla nyní podrobena

zkoušce. Trpící pochopila, že její misie není v Africe ani v Asii, nýbrž že je to holý kříž její nemoci. Ježíš si ji pozvedl k novému vztahu, na vyšší úroveň. Anna to cítí a nechá se formovat ve škole utrpení, její duše se rozšiřuje. Stává se klidnější, i když její bolesti neustávají. Sousedé si všimnou, že přestala křičet. V jednom dopise napsala: *Nikdy nemůžeme pochopit své vlastní utrpení, když nerozjímáme o utrpení Pána Ježíše a neučíme se mu porozumět.*

Ano!

Vášnivá láska k Ježíši jí pomáhá snášet bolesti. Když poznala, že se již nikdy neuzdraví, řekne své ANO. Po několika letech tak vyžrála, že samo utrpení v ní rozmnožuje lásku k Bohu. Ona *nemusí* trpět, podle jejích vlastních slov *smí* trpět. Píše: *Myslím si: Moje lůžko je Boží vůle! A to, co všechno mohu trpět na tomto místě utrpení, přijímám ráda a s radostí: Tak doufám, že se Boží vůle spojuje s mou ubohostí.*

Anna Schäfferová se svou matkou v pronajaté komůrce

Přicházejí k ní návštěvníci, navštěvují ji i mladí a děti z farnosti. Aby si něco přivydělala ke své chatrné rentě a také aby mohla druhým připravit radost, vyšívá a háčkuje. Největší část času, který má k dispozici, věnuje listovnímu apoštolátu, aby lidi, kteří mají podobný osud, potěšila nebo jim správně poradila. Při tom se u ní projevuje sklon k poezii a četné dopisy doprovázejí kratší anebo delší básně.

Zdroje síly: modlitba a Eucharistie

Její život a utrpení jsou ponořeny do modlitby. Její neuvěřitelná statečnost při nesení kříže čerpá svou sílu z modlitby. Při modlitbě se ponořuje do Boží přítomnosti. Při tom rozvíjí všechnu svou vynalézavost a nachází stále nové způsoby modlitby. Miluje prosté denní modlitby a dává jim hluboký smysl. Velice miluje růženec: *Svatý růženec je moje kniha, při které zapomínám na všechno utrpení.*

Místní kněz Karel Rieger, její *dobrotivý vůdce a těšitel*, jí denně přináší svaté přijímání, ale účasti na mši svaté se musí zříct. 13. října 1916 ji několik lidí přineslo na lenošce do farního kostela na mši svatou. Pak napsala: *Byla bych před svatostánkem nejraději umřela radostí.*

Vůbec se stává, že Anna Schäfferová se při modlitbě v myšlenkách přenáší před svatostánek. Zde je hlavní zdroj její duchovní síly, mnoho rozhodujících obrátů v jejím životě je nápadně spojeno s Eucharistií. Tak její předsevzetí již v den prvního svatého přijímání zní: *Milý Ježíši, nyní při svém prvním svatém přijímání Ti zasvěcuji a obětují své srdce a svou duši. Nikdy mě neopouštěj, můj milovaný Ježíši, na této pouti a dále se mnou, co Ty chceš.*

Nevěsta a Ženich

Když se blížily její 29. narozeniny, 4. října 1910 (o svátku sv. Františka, do jehož třetího řádu vstoupila), obdrží Anna Schäfferová rány našeho Pána. Sama napsala: *Když jsem se nyní nějaký čas modlila, obklopilo mě obdivuhodné světlo, které pronikalo mého ducha i mé tělo, a v tomto moři světla jsem viděla Spasitele. Řekl mi: »Přijal jsem tě na smír mé Nejsvětější svátosti. Zítřejší při svatém přijímání máš nadále pociťovat onu bolest mého umučení, kterým jsem vykoupil tvé ubohé nic. Trp a dále pokání v tiché skrytosti.« Pak Spasitel zmizel. Anna píše dále: *Když**

mi ráno nejdůstojnější pan farář přinesl sv. přijímání (...), viděla jsem z Hostie vycházet pět ohnivých paprsků, které směřovaly jako blesk na mé ruce, nohy a srdce, a na těchto místech začala nevýslovná bolest (...) a já jsem myslela, že musím shořet.

Jiné setkání s Ježíšem popisuje následovně: *O Zeleném čtvrtku 1914, když jsem se celou noc modlila, stanul u mého lůžka najednou milovaný Spasitel s trnovou korunou na hlavě a v potupném plášti na ramenu a řekl: »Hleď, mé dítě, jak mě hříšníci zranili,« a ukázal mi své probodené ruce a z jeho Nejsvětějšího obličejů kapala i krev.*

Na otázku faráře, zda vidí v Hostii Spasitele, odpověděla prostě: *Ano!*

Smír a přímluva, aneb: Všem, kteří mě budou prosit, pomohu

Anniným druhým velkým povoláním vedle modlitby byla přímluvná modlitba. *Jsem si jista, že před Nejsvětější svátostí si můžeme vyprosit všechno, stejně jako v posvátné chvíli po svatém přijímání. V nehlubším srdci cítí, že její obětované utrpení proměňuje Pán na požehnání a spásu pro církve. Když si je tím vnitřně jista, nebere na sebe žádný ohled. Myslí jen na pokání a lásku. Zní to jako její duchovní závět, když říká: *Všem, kteří mě budou prosit, pomohu. Velmi výstižně je jí tato její role zjevena v jednom snu. Píše: *Během války jsem viděla ve snu mnoho bitev a byla jsem ve snu na všech bojištích. (...) Celé bitevní pole byl jen kouřový mrak a bylo zcela tma. Byla jsem docela blízko***

Rukopis A. Schäfferové

vedle našich vojáků, kteří leželi v řadě na zemi (...) a já jsem klopýtala po bojové linii (...) Mnoho vojáků mě vidělo a volali za mnou: »Stůj při mně, stůj při mně!« Chtěla jsem stát přede všemi a šla jsem od jednoho k druhému. A tak často někdo říkal: »Stůj při mně!« a právě v tom okamžiku mě zasáhlo 20 střel, které zůstaly v mém těle a vojáky nezasáhly. Více než tisíc střel mě zasáhlo.

To je nevnitřnější jádro jejího poslání: nasazovat se za druhé, vzít na sebe neštěstí, které jim hrozí, aby ho zůstali ušetřeni.

Ježíši, tobě žiji

Na jaře 1923 může spoluprožívat události Velkého pátku. Následuje úplné ochrnutí nohou a rakovina tlustého střeva. Pádem z lůžka si způsobí zranění mozku, které ochromilo její vyjadřování.

5. října 1925 přijme naposled svaté přijímání. Když dělá znamení kříže, vrací se slovy *Ježíši, tobě žiji* žářem utrpení očištěnou duší svému Stvořiteli.

Snad bylo její úlohou ukázat naší době znovu tajemství Kristova kříže a dát nám odvahu přijímat ve jménu Božím všechno těžké, co nemůžeme změnit. Chtěla nám odejmout strach z kříže. »Truhlářské děvče z Mindelstetten«, jak Annu Schäfferovou lid s oblibou nazýval, proti vši prostřednosti s celou vážností následovalo Krista. 7. března 1999 ji papež Jan Pavel II. prohlásil blahoslavenou.

Podle materiálů procesu blahořečení z biskupství v Řeznu

I dnes se platí krví – XXI.

„Tak to už se nebudeš bát operace? I když to bude hodně bolet?“ ptal se dojatý kněz.

„Ne, ne, už se nebojím,“ odpovídala hrdinně, „Spasitel je se mnou a pomůže mi trpět.“

Při operaci, kterou prováděl dr. Bartoli a jeho kolegové Perrotti, Gazurelli a Onesti, ubohé dítě zakoušelo nevýslovná muka, protože si nemohli dovolit je uspat. Při plném vědomí snášela Marietta tu záplavu bolesti, když jí čistili, sešívali a obvazovali čtrnáct hlubokých ran, jimiž bylo celé její tělo doslova rozsekáno. A přesto asistující personál neslyšel žádný nářek, jen tu a tam táhlý vzdech spíš podobný střelné modlitbě.

Lékaři věděli, že by ji mohl zachránit jen zázrak, vždyť dyka zasáhla jak plíce, a okolí srdce, tak vnitřnosti. Přesto chtěli udělat, co je v lidských silách, aby zachránili ten mladý život.

Konečně byli s tou obtížnou prací hotovi. Marietta byla převezena na nemocniční pokoj. Když se nad ní matka s pláčem skláněla, snažilo se děvče o úsměv.

„Maminko, neplač, už je mi dobře. Co dělají bratři a sestřičky?“

„Všichni se za tebe modlí,“ odpovídala žena selhávajícím hlasem.

Znovu a znovu ztrácela trpící vědomí; když se pak probudila, zasténala někdy strašně úzkostlivým hlasem:

„Nepouštějte Alessandra dovnitř!“

„Ne, ne, můj andílku, ten už k tobě nikdy nepřijde!“ Pak prosila o doušek vody, ale matka věděla, že její žíznící dítě nesmí pít.

„Nu dobrá,“ souhlasila maličká, „i to tedy budu trpět s Ježíšem. On měl také hroznou žízeň a dali mu jen žluč a ocet.“

Venku už byla hluboká tma. Lékař navštívil nemocnou ještě jednou a prosil matku, aby odešla.

„Dokud jste tu,“ vysvětloval plačící ženě, „dítě se neuklidní, protože vás má hrozně rádo.“

„Tak já tedy půjdu,“ vzdechla těžce selka a zvedla se k odchodu. Marietta se jí zeptala:

„Ty tu se mnou nezůstaneš?“

„Lékař to nechce dovolit,“ vysvětlovala jí smutně matka, „Tereza tu ale zůstane a bude u tebe bdít.“

„Ale kde budeš spát, maminko?“

„Ach, s tím si starosti nedělej, já už se někde vyspím.“

„Už je mi docela dobře, maminko,“ snažila se ji Marietta uklidnit.

„Já vím, už je ti dobře,“ Assuntě se zadrhl hlas, „ale nesmíš tolik mluvit, lékař říká, že ti to škodí.“

To už selka stála ve dveřích a odcházela. Nikdy předtím nezažila, jak jediný krok za dveře bolí, div že se srdce nezastaví.

Tentýž večer se objevil u lože trpícího děvčete farář don Themistocles Signori. Když Marietta otevřela oči, uviděl v nich tolik radosti z toho setkání.

„Ach, to jste vy, pane faráři,“ vydechla opatrně, protože každý pohyb trhal ranami, „pamatujete se na mne? Podával jste mi první svaté přijímání.“

„Jak bych si nepamatoval, milé dítě,“ a bylo vidět, jak se musí bránit smutku: „Nemohu ti ani vypovědět, jak mne bolí, že tě vidím tak trpět.“

„Mám Spasitele v srdci,“ odpovědělo dítě, jako by nebylo potřeba víc vysvětlovat.

Z rukou kněze pak přijala poslední pomazání; on jí udělil i generální absoluci.

„A nyní je všechno v pořádku,“ navazoval otcovský tón slov pana faráře na poslední Amen, kterým končil obřad. „Zítřka je

svátek Nejdražší krve našeho Pána. Mysli na to ve svých bolestech, že on za nás prolil všechnu svou krev.“

„Ano, pane faráři,“ a už se jí zase únavou přivíraly oči.

Když vstoupila paní Assunta druhého dne ráno do pokoje nemocné, byla už Marietta vzhůru a dívala se upřeně na obraz Matky Boží.

„Madona už na mne čeká,“ šeptala k vstupující. Vzápětí za ní přichvátal také pater Martino.

„Marietto,“ oslovil ji tiše, „mám pro tebe ještě jednu zvláštní útěchu. Nechtěla bys být přijata do mariánské družiny? Tím by ses stala jedním z těch jejích dětí, které svou nebeskou Matku obzvláště milují.“

„Ach, hrozně ráda,“ zajásalo děvče.

„Tvé jméno bude v Římě zapsáno do seznamu hlavní mariánské kongregace. Zatím ti dám tuhle posvěcenou medailku, kterou nosí Mariiny děti. Máš z toho radost?“

„Ano, ano, velikou.“

Kněz potom ovinul maličké modrou stužku se stříbrnou medailkou kolem krku a zadíval se do jejích rozzářených očí.

„Jsi spokojená?“ ptal se pater, jen aby si potvrdil, co mu říkaly její oči.

„Moc, moc, ani nevíte jak!“ Pak se pomalu sunula její ruka po obvazech na hrudi, až ji nahmatala. Zvedla ji ke rtům a vtiskla své rty na posvěcený obraz svatě Panny.

Téhož rána přijala Marietta znovu Tělo Páně. Na malém stolku zářilo několik svíc a všu-

de, kde jen mohla stát vázička, byly květiny, růže, lilie i polní květiny. Před otevřenými dveřmi klečeli řádoví bratři a mnozí pacienti. Dojetí jako vlna přílivu vehnalo do všech očí slzy, když don Signori podával malé mučednici Tělo Páně. První a poslední svatě přijímání jí podávala táž ruka.

„Marietto,“ oslovil ji kněz, když se s ní domodlil díkučinění, „Spasitel, když už visel na kříži, odpustil těm, kteří ho na něj přibili. Nechceš také ty odpustit Alessandroví?“

„Ach, ano, ano, já mu odpouštím z lásky k Ježíšovi,“ spěchala s odpovědí malá mučednice, „a kež je v nebi blízko, vedle mne.“

Tu padl její pohled na Angela, který vstoupil do místnosti během obřadu.

„Angelo,“ zavolala na něho dívka, „pojď blíž ke mně!“ Celý rozechvěný se blížil chlapec k nemocničnímu lůžku a podal jí ruku: „I ty mu musíš odpustit, slyšíš, Angelo!“

„Vždyť ti způsobil tolik bolesti!“ zdráhal se bratr. „Ale přesto mu odpustíš, vidíš!“ naléhala Marietta, „že mu odpustíš, že?“

„No ano, kvůli tobě!“ dostal ze sebe chlapec s velkou námahou.

„Ne kvůli mně, kvůli Bohu to musíš učinit!“

„Ano, Marietto! Kvůli Bohu!“ šeptaly jeho smrtelně bledé rty „ale sobě nemohu odpustit, že jsem tě tak špatně hlídal. Vždyť já to věděl!“

„Dobrý Bůh mne chtěl vzít na svůj kříž, Angelo,“ těšila ho sestra, „nesmíš se proto trápit!“

Němě sklonil chlapec hlavu a odstoupil od postele. Celý den se modlili věřící v nettunských kostelích za Mariettino uzdravení. Každou chvíli přišel některý z milosrdných bratří nebo z ostatních pacientů, jen aby mohl spatřit malou mučednici.

„Maria,“ prosil bratr Meirado, lékárník nemocnice, „až

budeš v nebi, budeš na mne pamatovat?“

„Ach, kdo ví, kdo z nás dvou tam přijde dřív,“ usmívala se na něho maličká.

„A když to budeš ty?“ trval na svém bratr.

„Pak si na vás ráda vzpome- nu.“

Během dne se střídali u je- jího lůžka příbuzní a přátelé. Když se blížila hodina, kdy náš Spasitel zemřel na kříži, zdálo se, že také Mariettin mladý ži- vot uniká ze zmučeného těla.

„Dejte mne blíž k Matce Boží,“ prosila ve vysoké horeč- ce, dívajíc se na obraz visící na stěně. Pak nahmatala ruku paní Assuntya a šeptala:

„Maminko! Tatínku!“

Selka jí chtěla říct něco hod- ně milého, ale hlasitě vzlykání ji nedovolilo promluvit.

„Maminko, odpusť mi!“ šep- tala dítě. Myslelo, že se musí omlouvat, protože připomnělo matce tatínkovu smrt. Nastal poslední boj. Ačkoliv její duch byl již zahalen blízkostí smrti, její rty ještě stále pronášely trhaně slova modlitby. Když se již blížil konec, zdvihla se ještě jednou a celá vyděšená volala:

„Alessandro, co to děláš? Přijdeš do pekla!“ Ještě jednou se jí vrátilo vědomí.

„Otče náš,“ říkala tiše. Po- koušela se modlit se s ostatními. Ještě dopověděla pátou prosbu. Jen jako tichý vánek se sneslo s jejich rtů: „...jakož i my od- pouštíme našim viníkům!“

Pak umlkla a vydechla na- posled, když přítomní říkali:

„Amen.“

Matka zatlačila Mariettiny oči a klesla v pláči na její lůžko. Pater Martino se však nad ní sklonil a snažil se ji potěšit slovy:

„Paní Assunto, nemusíte pla- kat. Toto dítě, které jste ztratila pro tuto zem, se bude za vás modlit v nebi.“

Jako oheň se rozšířila po Net- tunu zpráva o smrti děvčete.

„Svěťice zemřela!“ neslo se od úst k ústům. „Ještě i svému vrahovi odpustila. Musíme se teď modlit – k ní.“

Kdo jen mohl, přišel do ne- mocnice, kde byla vystavena rakev, snažil se vtisknout si do paměti tu podivuhodně zjasně- nou dětskou tvář, zatímco ústa pronášela prosby a díky.

8. července ji pak pochová- vali. Byl to nepřehledný zástup, který ji přišel doprovodit na po- slední cestě. Rakev byla zasy- pána květy. Děti nesly v ruce palmové listy, aby tak uctily veřejně mučednici svatě čis- toty. Zvony všech městských kostelů vyzváněly a nasloucha- jícím se zdálo, že to není zvo- nění k pohřbu jako jindy, nýbrž jásavé a mocné velikonoční Aleluja!

Na jejím náhrobku byla vy- tesána slova:

6. ČERVENCE 1902
ZDE ODPOČÍVÁ
PANENSKÉ TĚLO
DVANÁCTILETÉ
HRDINKY
MARIE GORETTI

Nevýslovný smutek byl prů- vodcem celé rodiny Goretti na její cestě domů. Čtyři měsíce nato se odstěhovala paní Assun- ta se svými dětmi do rodného Corinalda. Loučení s hroby dra- hých přineslo ztrápené rodině mnoho nových bolestí, ale přece jen chtěli splnit bez výhrad otcovo poslední přání. Převzali do nájmu malé hospodářství, které patřilo hraběti Bronorimu. Bůh žehnal pilné práci pachtý- řů a hrabě se ukázal dobrým pánem a jejich opravdovým dobrodincem.

Ke hrobu v Nettunu putovali nesčetní nemocní a lidé trápení duševními i tělesnými neduhy aby u Mariettina hrobu hledali pomoc a útěchu ve všech svých potřebách. A Bůh oslavoval svou malou služebnici mnoha zázraky.

Pokračování příště

Pomazání nemocných

Co nám říká Katechismus katolické církve

Svátostné pomazání nemocných bylo stanoveno jako opravdová svátost ve vlastním slova smyslu v Novém zákoně naším Pánem Ježíšem Kristem. (1511)

Svátost pomazání nemocných se uděluje nemocným v nebezpečí smrti tak, že se mažou patřičně posvěceným olejem na čele a rukou a přitom se říká: »Skrze toto svaté pomazání ať tě Pán pro své milosrdenství posílí milostí Ducha svatého, ať tě vysvobodí z hříchů, ať tě zachrání a posilní.« (1513)

Pomazání nemocných není svátostí jen pro ty, kdo se ocitli v krajním ohrožení života. Proto je příhodná doba pro její přijetí už tehdy, kdy věřící začíná být v nebezpečí smrti pro nemoc a stáří. (1514)

Jestliže nemocný, který přijal pomazání, znovu nabude zdraví, může v případě další těžké nemoci tuto svátost znovu přijmout. Během téže nemoci lze svátost opakovat, jestliže nastane zhoršení. Je vhodné přijmout pomazání nemocných před těžkým chirurgickým zákrokem. Totéž platí u starých osob, jejichž slabosti stále přibývá. (1515)

Pomazání nemocných mohou udělovat pouze biskupové a kněží. Je povinností pastýřů poučovat věřící o blahodárných účincích této svátosti. Věřící ať povzbuzují nemocné, aby se obrátili na kněze pro přijetí této svátosti. Nemocní ať se připraví na její přijetí za pomoci svého pastýře a celého společenství církve, které se vybízí, aby zahrnulo zcela zvláštním způsobem nemocné svými modlitbami a svou bratrskou pozorností. (1516)

Základní milostí této svátosti je milost útěchy, pokoje a odvahy, aby člověk překonal potíže, které působí vážná nemoc nebo slabost stáří. Tato milost je darem Ducha svatého, který obnovuje důvěru a víru v Boha a posiluje proti pokušením zlého ducha, tj. proti pokušením malomyslnosti a úzkosti před smrtí. Tato podpora Pána prostřednictvím síly jeho Ducha chce přivést nemocného k uzdravení duše, ale i těla, je-li to Boží vůle. Kromě toho, jestli se dopustil hříchu, bude mu odpuštěno. (1520)

Nemocní, kteří přijímají tuto svátost a dobrovolně se přidružují ke Kristovu utrpení a k jeho smrti, jsou tak prospěšní Božímu lidu. Slavením této svátosti ve společenství svatých se církev přimlouvá za zlepšení stavu nemocného. A nemocný opět milostí této svátosti přispívá ze své strany k posvěcení církve a k dobru všech lidí, pro které církev trpí a obětuje se skrze Krista Bohu Otcí. (1522)

LÁSKA JE NAKAŽLIVÁ

Pro mne je nemocnice svět, který nazývám »ateistickým«, protože pokaždé, když jsem šel do nemocnice, cítil jsem se oddělen od Boha. Očekával jsem něco, co je skutečně křesťanského. Očekával jsem, že lékaři a zdravotní sestry opustí svou »imunitu«, aby vstoupili do mého utrpení. Ve skutečnosti to bylo hledání stavu »být milován«, hledání lásky. Utrpení a láska jsou spolu spojeny. Láska je však nesmírně nakažlivá. Lékaři se ovšem skrývají za různými »sociálními třídami«, chrání svůj medicínský žargón a onen odstup, aby se vyvarovali určité nákazy – »soucitu« z lásky.

Život Kristův (5)

V. Ježíš Kristus, Mesiáš a Král

1) Jak jsme viděli v předešlých katechezích, evangelista Matouš uzavírá rodokmen Ježíše, Mariina Syna, který postavil na počátek svého evangelia, slovy „Ježíš, nazývaný Kristus“ (Mt 1,16). Výraz „Kristus“ je řeckým ekvivalentem hebrejského termínu „Mesiáš“, což znamená „Pomazaný“. Vyvolený Boží lid Izrael žil po dlouhé generace v očekávání naplnění příslibného Mesiáše, na jehož příchod byl připravován dějinami Smlouvy. Mesiáš, tedy Pomazaný poslaný od Boha, měl naplnit povolání lidu Smlouvy, jemuž byla dána výsada znát pravdu o Bohu a o plánu spásy.

2) To, že apoštolové a s nimi prvotní církve nazývali Ježíše jménem Kristus, znamená, že vyznávali naplnění záměru Boha Smlouvy a očekávání Izraele právě v Ježíši. Toto vyznání učinil Petr o dni Letnic, když naplněn Duchem svatým poprvé promlouval k obyvatelům Jeruzaléma a poutníkům, kteří dorazili na svátky: „Ať je úplně jasno celému izraelskému národu toto: Pánem a Mesiášem ustanovil Bůh právě toho Ježíše, kterého vy jste ukřižovali.“ (Sk 2,36)

3) Petrova řeč a Matoušův rodokmen před nás staví velmi bohatý význam slova „Kristus – Mesiáš“, jak jej nacházíme ve Starém zákoně. Výrazu „Mesiáš“, který v sobě zahrnuje ideu pomazání, lze porozumět jedině na základě ritu pomazání olejem, který se praktikoval v Izraeli a který, jak dobře víme, přešel ze Starého zákona i do novozákonní doby. V dějinách Staré smlouvy dostávaly toto pomazání osoby povolané k úřadu a důstojnosti krále nebo kněze nebo proroka.

Pravdu o Kristu – Pomazaném je tedy třeba probírat v biblickém kontextu tohoto trojího poslání, které bylo ve Starém zákoně udělováno těm, kdo byli určeni aby vedli a zastupovali Boží lid. V této katechezi se zaměříme na královské poslání a královskou důstojnost Ježíše Krista.

4) Když anděl Gabriel zvěstuje Marii, že byla vyvolena k tomu, aby se stala matkou Spasitele, hovoří k ní o královské důstojnosti jejího syna: „...Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ (Lk 1,32-33)

Zdá se, že tato slova odpovídají příslibu, jehož se dostalo králi Davidovi: „Až se

naplní tvé dny ...dám po tobě povstat tvému potomku... a upevním jeho království. Ten vybuduje dům pro mé jméno a já upevním jeho královský trůn navěky. Já budu Otcem a on mi bude synem.“ (2 Sam 7,12-14) Lze tvrdit, že tento příslib se určitým způsobem naplnil v Šalomounovi, který byl Davidovým potomkem a přímým následníkem. Avšak plný význam příslibu šel daleko za hranice pozemského království a nevztahoval se pouze ani ke vzdálené budoucnosti, protože překračoval historii, čas a prostor: „...já upevním jeho královský trůn navěky.“ (2 Sam 7,13)

5) Při andělově zvěstování je Ježíš představen jako ten, v němž se naplňuje prastarý příslib. Tímto způsobem se přidružuje idea Krista – Krále k biblické tradici mesiášského Krále (Mesiáše – Krále). V této podobě se také nachází relativně často v evangeliích, která nám vypravují o poslání Ježíše z Nazareta a podávají nám zprávu o jeho učení. V dané souvislosti je zajímavé Ježíšovo chování například tehdy, když ho slepý žebrák Bartimaioš prosil o pomoc a přitom volal: „Synu Davidův, Ježíši, smiluj se nade mnou!“ (Mk 10,47) Ježíš, který si nikdy sám tento titul nepřisvojil, přijímá Bartimaiova slova, jako kdyby byla adresována jemu. Jindy se stará o upřesnění významu daného označení své osoby. „...Co myslíte o Mesiáši? Čí je to syn?“ Odpověděli mu: „Davidův.“ Řekl jim: „Jak pak ho může David z podnětu Ducha nazývat Pánem? Říká přece: ‚Řekl Hospodin mému Pánu: Zasedni po mé pravici, dokud ti nepoložím tvé nepřátele pod nohy‘ (Ž 109/110,1). Jestliže ho tedy David nazývá svým Pánem, jak může být jeho synem?“ (Mt 22,42-45)

6) Jak vidno, Ježíš upozorňuje na to, že omezený způsob pojmání Mesiáše pouze na základě izraelské tradice vázané na davidovské království je nedostatečný. Nicméně neodmítá tuto tradici a naplňuje ji v plném smyslu toho, co tato tradice v sobě obsahovala, jak to bylo patrné ze slov andělova zvěstování a jak se to naplnilo projeví o Velikonocích.

7) Jiná významná událost se odehraje při Ježíšově vstupu do Jeruzaléma těsně před jeho utrpením, když se naplní, jak podtrhují evangelisté Matouš (21,5) a Jan (12,15), Zachariášovo proroctví, které

Potom Král králů spravedlivým odpoví: »Přijměte království připravené vám od počátků světa.« Budete se těšit z dober mého nebeského Otce a životodárného Ducha svatého. Která ústa by mohla popsat dobra, která »lidské oko nevidělo, lidské ucho neslyšelo, nikomu ani na mysl nevstoupila, která Bůh připravil těm, kteří ho milují« (1 Kor 2,9)?

* * *

Výraz »Království Kristovo« vypovídá dnešním lidem jen nedostatečně o samotné skutečnosti. Míjí se tím **absolutní** prvenství Kristovo nad celým stvořením. Všechno bylo stvořeno skrze něho, on je Síla, která ve všem působí, Srdce, Střed stvořené skutečnosti. Pro člověka není toto Kristovo království určitým druhem přírodního zákona; je to spíše zjevení Božího království a jeho zachraňující otevření člověku a jeho světu skrze vtělení, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

představuje výraz tradice o mesiášském Králi: „Rozjásěj se, síónská dcero, dcero jeruzalémská, propukni v hlahol! Hle, přichází k tobě tvůj král, spravedlivý a spásu nesoucí, pokorně jede na oslátku, osličím mláděti.“ (Zach 9,9) „Řekněte síónské dceři: Hle, tvůj král k tobě přichází pokorný, sedí na oslu, na oslátku, mláděti soumara.“ (Mt 21,5) Ježíš jel na oslátku při svém slavném vstupu do Jeruzaléma, když jej provázelo nadšené volání zástupu: „Hosana synu Davidovu!“ (Mt 21,9) Navzdory znechucenosti farizeů Ježíš přijímá toto mesiášské volání „nepatrných“ (srov. Mt 21,16; Lk 19,40), protože velmi dobře věděl, že jakékoli nedorozumění ohledně titulu Mesiáš bude překonáno jeho oslavením skrze utrpení.

8) Chápání královské důstojnosti jako pozemské moci se dostává do krize. Mesiášská tradice z této krize nevyjde znehodnocena, nýbrž vyjasněna. Ve dnech, které následují po Ježíšově vstupu do Jeruzaléma, bude zřejmé, jak je třeba rozumět slovům anděla při zvěstování: „...Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ (Lk 1,32-33) Ježíš sám tak vysvětlí, v čem spočívá jeho pravá královská důstojnost, jeho mesiášská pravda a jakým způsobem je třeba tomu všemu rozumět.

9) Rozhodujícím okamžikem tohoto objasnění je rozhovor mezi Ježíšem a Pilátem, jak nám jej přináší ve svém evangeliu Jan. Poněvadž Ježíš byl obžalován před římským místodržitelem z toho, že ze sebe dělal židovského krále, Pilát mu kladl otázky ohledně zmíněné žaloby, o niž se římská autorita nemohla nezajímat. Vždyť pokud by si Ježíš opravdu nárokoval královskou důstojnost a pokud by jej jeho příznivci za takového uznávali, pak by to mohlo představovat nebezpečí pro říši.

Pilát se tedy na Ježíše obrátil s otázkou: „Ty jsi židovský král? Ježíš odpověděl: Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní? Pilát odpověděl: Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil? Ježíš na to řekl: Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud. Pilát se ho zeptal: Ty jsi tedy přece král? Ježíš odpověděl: Ano, já jsem král! Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ (Srov. Jan 18,33-37) Tato Ježíšova jasná slova obsahují jasné potvrzení, že jeho královská důstojnost, která je těsně spjata s jeho posláním Krista – Mesiáše poslaného Bohem, nesmí být pojmána jako politická moc, a to ani vzhledem k vyvolenému národu, k Izraeli.

10) To, co následovalo po procesu, potvrzuje existenci konfliktu mezi tím, jak Ježíš pojímal svoje mesiášské poslání, a pozemským a politickým pojetím mesiášství, které bylo velmi rozšířeno mezi lidem. Ježíš byl odsouzen na smrt kvůli obžalobě, že ze sebe dělal krále. Nápis připevněný na jeho kříži: „Ježíš nazaretský, židovský král“ potvrzuje, že pro římskou autoritu právě tohle bylo jeho proviněním. Paradoxně právě Židé, kteří tak horlivě usilovali o obnovu Davidova království v jeho pozemském smyslu, když spatřili Ježíše zbičovaného a korunovaného trním a představeného Pilátem slovy: „Hle, váš král!“ (Jan 19,14), začali křičet: „Ukřižuj ho! ...Nemáme krále, ale jen císaře.“ (Jan 19,15)

Na tomto základě můžeme lépe porozumět významu nápisu připevněného ke kříži, přičemž nesmíme ztrácet ze zřetele výpověď, kterou dal Ježíš ohledně sebe sama před římským prokurátorem během výslechu. Jedině v tomto slova smyslu je Kristus-Mesiáš Králem. Jedině v tomto smyslu Ježíš naplňuje tradici mesiášského Krále, jak ji nalézáme ve Starém zákoně a v dějinách vyvoleného lidu Staré smlouvy.

11) Poslední epizoda na Kalvárii vrhá světlo na Ježíšovo královské mesiášství. Jeden ze dvou zločinců ukřižovaných spolu s Ježíšem ukazuje na tuto pravdu velmi jasně, když říká: „Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království.“ (Lk 23,42) Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji.“ (Lk 23,43) V tomto rozhovoru jako bychom našli poslední potvrzení slov, s nimiž se anděl obrátil na Marii při zvěstování: „...bude kralovat ...a jeho království nebude mít konce.“ (Lk 1,33)

*Překlad doc. Ctirad Václav
Pospíšil Th.D. OFM*

Když se sympatie zpěčuje stát se soucitem

Během mého pobytu v nemocnici po jednom rozhovoru s chirurgem padl odstup, který odděluje lékaře a pacienty. Byli jsme si tedy sympatičtí. Ale po jedné nešikovnosti lékaře jsem strávil jednu noc ve strašných bolestech. Při ranní vizitě jsem se ho zeptal s humorem, který vytváří odstup od vlastního utrpení: »Spal jste dobře?« Reagoval tvrdě a stroze, protože nesnesl možnost spojit se s mým utrpením. Jeho sympatie končila na prahu mého utrpení, nemohla se stát soucitem. K tomu by bylo nutno překročit onen práh, kde nás Bůh nechává vystoupit ze sebe samých, abychom popošli k druhému.

Obyčejná pastorec již nestačí

Církev dnes potřebuje světce. To na nás klade velkou odpovědnost, abychom bojovali proti svému Já a proti sklonu k pohodlnosti. Jinak budeme přivedeni k tomu, že se rozhodneme pro neúčinnou a neplodnou prostřednost. Svatost vyžaduje »jen« obět' života. Nikoliv mimořádné činy a výkony, nýbrž úplnou obět' života, den po dni. Jen svatí mohou uzdravit svět. Všechno ostatní je dnes zcela zbytečné a neplodné.

Všude vidíme s bolestí, že pole Církve ztvrdlo a stalo se neplodným. Obyčejná pastorec, na jakou jsme byli zvyklí my, průměrní kněží, již nevystačí. Dostavila se únava tolika kněží. Duchovní vyčerpanost, vyčerpanost svěcení. Vyhasl svatý plamen. Jestliže dnes kněz není zcela proniknut pastýřskou Kristovou láskou, jestliže své zasvěcení denně neobnovuje ve slavení Eucharistie, bude dříve nebo později rezignovat. Jestliže učitel náboženství není naplněn horlivostí apoštola Pavla hlásat mladým lidem živé evangelium, tzn. Ježíše Krista, tak už to vlastně vzdal. Nedivím se, že tak málo lidí studuje teologii. Oni i my to cítíme: buďto se rozhodneme pro svatost života, nebo toho můžeme zrovna nechat.

Arcibiskup Georg Eder, Salcburk

»PŘEBYTEČNÁ« EMBRYA

V Německu mají ve zkumavkách na 3000 lidských embryí, která nebudou použita k umělému oplodnění, a nikdo neví, jak s těmito »přebytečnými« embryi naložit. Peter Liese, předseda pracovní skupiny pro bioetiku při Evropském parlamentu vytýká německým klinikám, že nedodržují přísné zákonné předpisy týkající se této oblasti. Německý produkt míšence člověka a zvířete označil doslova za skandální, a to tím spíše, že si příslušní specialisté chtěli nechat svůj zločin proti lidskosti patentovat.

PORADNY

Hnutí německých laiků Donum vitae, jež chce dále pokračovat v praxi církevních poraden, které přes výslovný a opakovaný zákaz Jana Pavla II. vystavením potvrzení umožňují legální potrat, ostře odsoudil kardinál Ratzinger. Toto německé hnutí stojí na pokraji církevního rozkolu. Směrnice Svatého stolce jsou stejně závazné pro laiky jako pro biskupy. Německý episkopát po dlouhém otálení a manévrování s výjimkou limburského biskupa Kamphause od této praxe upustil. Donum vitae odsoudil i předseda německé biskupské konference biskup Lehmann. V čele hnutí stojí Rita Waschbüschová, bývalá předsedkyně ústředního výboru německých katolíků.

Kongres církevních hnutí (2)

Všeobecnost, katolicitu církev lze rovněž chápat ve dvou směrech; církev nikoho nevyklučuje ze své péče, jako Kristus předem nikoho nevyloučil ze spásy. Všeobecnost může však i znamenat, že pověření, které obdrželi apoštolové, není výlučné a podílejí se na něm všichni učedníci. Existuje svátostné kněžství, které je nenahraditelné a které je obdařeno zvláštní duchovní pravomocí. Existuje však i podíl na kněžství Kristově, který je neodlučně spjat se svatým křtem. Ne náhodou mluví Pán Ježíš na konci Matoušova evangelia o misijním poslání a o křtu. Všeobecné kněžství všech věřících není novou církevní naukou, ale Druhý vatikánský sněm ji důtklivě připomenul. Existuje i spiritualita křtu. Křtěnec je úplně zasvěcen Bohu. Když patří Bohu, musí být i ochoten uposlechnout, když Bůh volá a povolává. Poslání apoštolů, aby získali celý svět pro království Boží, se křtem přenáší na všechny děti Boží. K tomu přistupuje i spiritualita birmování. Duch svatý uděluje dary, aby pokřtěný mohl splnit jemu svěřené úkoly. K nim patří apoštolát. Laický apoštolát nevyplývá z nouze, která vzniká nedostatkem kněží v duchovní správě, ale je nepostradatelný i v době, kdy je přebytek kněží.

Církev je apoštolská. I zde je možný dvojitý výklad. Církev je apoštolská, apoštolující, misionářská. O tom jsme právě uvažovali. Církev je apoštolská, chrání, spravuje a hlásá, co hlásali apoštolové. Apoštolové byli ručiteli, že se jejich slovo shoduje se slovem Kristovým. Církev je ručitelkou, že jejich nauka se shoduje s učením Kristovým. Pán Ježíš slíbil a seslal Ducha svatého, aby ji uvedl „do plné pravdy“ a „připomněl jí všechno“, co bylo předmětem Kristova kázání a Kristovy vůle. Mluvíme-li o neomylnosti

učitelského úřadu Kristovy církve, vztahujeme to na působení Ducha svatého, který se svému úkolu nezpronevřil a oduševňuje církev jako její autentický učitel, hlasatel a vykladatel Kristova evangelia.

Církevní hnutí v dnešní době nemají autonomii a nezávislost na papeži, na učitelském úřadu církve a na autoritě biskupů. Právě v naší době, kdy se žádá a praktikuje zdravá, ale i zhoubná decentralizace, musí být všechna hnutí strážci a obránci věrnosti ke svatému Stoli. „Sentire cum ecclesia“, mít církevní smýšlení, milovat církev, to je kritérium autentičnosti, důkaz, že Duch sv. vykonává své dílo. Církevní hnutí pracují regionálně, nadfarně, ale nikdy bez faráře nebo proti němu. (Na velehradském kongresu vyslovili někteří biskupové politování, že jsou kněží, kteří nepochopili úlohu hnutí a ignorují je, nebo dokonce jim brání, v rozporu s vůlí papeže a biskupů.) Obnova farnosti je bezprostřední cíl jejich působnosti. V této souvislosti je možno mluvit i o spiritualitě církevní.

Když už jsme mluvili, pojmenovali a rozlišovali různé druhy spirituality, nemůžeme opomenout spiritualitu eucharistickou a mariánskou.

Apoštolové shromáždění kolem Pána Ježíše při poslední večeři ve večeřadle jsou bezčasovým a autentickým obrazem církve. Eucharistie je středem církve a středem křesťanského života. Eucharistie je prodlouženým vtělením Syna Božího až do doby, ve které žijeme my, a do místa, kde žijeme my. Odvažují se tvrdit, že dokonale eucharistický křesťan je dokonale svatý člověk, nebo aspoň dokonale obrácený člověk. Eucharistie je proto i východiskem a cílem každého apoštolátu. Jestliže se mi podaří přivést člověka k eucharistii a dopo-

moci mu k intenzivnímu eucharistickému životu, pak jsem dosáhl cíle apoštolátu. Pak jsem přivedl bratra nebo sestru ke Kristu, jako svého času přivedl Ondřej svého bratra Šimona ke Kristu, nebo Filip Natanaela.

Chceme-li lépe pochopit tajemství eucharistie, musíme učinit něco, co bychom neměli. Musíme „rozkrojit“ eucharistii na tři části. Eucharistie je nejvyšší obětí. Na oltáři Pán Ježíš zpřítomňuje, co učinil ve večeřadle na Zelený čtvrtek, na Golgotě na Velký pátek a v hrobě Josefa Arimatejského na Velikonoční neděli. Trpěl, zemřel a vstal z mrtvých. Zpřítomňování neznamená opakování, ale umožňuje křesťanům ve všech částech světa a v každém století, aby zasedli s apoštoly k poslední večeři, stáli s Pannou Marií, se zbožnými ženami a se sv. Janem pod křížem a byli svědky toho, jak byl odvalen kámen od Kristova hrobu a jak Pán Ježíš vyšel z hrobu se svým velikonočně oslaveným tělem. Při každé mši sv. je Pán Ježíš hlavním celebrantem. Jeho přítomnost si vyžaduje naši přítomnost. Nechodíme v neděli do kostela jen proto, abychom splnili nedělní povinnost, nýbrž abychom uposlechli pozvání Krista Pána, který k nám volá: Všechno, co se děje na oltáři, činím pro vás. Bolí mě, když vaše místo zůstane prázdné.

Oltář je i hostinným stolem. Pán Ježíš nám připravuje pokrm a nápoj. Mše sv. je posvátnou hostinou. Pán Ježíš nám nabízí a podává pokrm a nápoj, jaký si mohlo vymyslet jen nekonečně milující Božské Srdce, nekonečně mocný Bůh. Když Pán Ježíš v synagoze kafarnaumské prorocky mluvil o tajemství Eucharistie, řekl: „Mé tělo je skutečný pokrm a má krev je skutečný nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já něm.“ (Jan 6,55-56)

Když se Pán Ježíš chystal splnit, co slíbil v Kafarnau, řekl: „Toužebně jsem si přál jít s vámi tohoto velikonočního beránka, dříve než budu trpět.“ (Lk 22,15) Předpokládáme, že dobrý křesťan pocituje velkou touhu po sv. přijímání, ale zabývat se pouze touto touhou bylo by jednostranné a neúplné. Nemysleme jenom na touhu, kterou objevujeme ve vlastním srdci, ale zamysleme se nad touhou, která hoří v Božském Srdci Ježíšově. Naše touha může být někdy veliká, někdy menší, někdy se citově ani neprojevuje, ale touha Ježíšova je stále bezmezná. Nejen křesťan touží po svátostném spojení s Kristem, ale i Kristus touží po svátostném spojení s každým z nás. V praxi si klademe otázku: mám, či nemám jít ke sv. přijímání, mám přistupovat často, nebo méně často? Chceme otázku rozřešit a rozhodnout sami, ale právě tento postup je problematický. Musím se zeptat i partnera, když běží o oboustrannou záležitost. Partnerem je Kristus. Musím se zeptat i jeho: „Pane, jak často Ty se chceš se mnou spojit ve sv. přijímání?“ Kdyby odpověděl slyšitelně, uslyšeli bychom nepochybně: „Tak často, jak je ti to možné a církev to dovoluje!“ Uposlechla snad církev tohoto hlasu, když dovoluje, aby křesťan mohl přijímat i dvakrát, když se toho dne zúčastňuje i dvakrát mše sv.? Uposlechl tohoto hlasu i svatý papež Pius X., když v roce 1910 svým dekretem „Quam singulari“ rozhodl, že dítě má být co nejdříve připraveno a připuštěno k prvnímu sv. přijímání? Apoštolát má zahrnovat i eucharistický apoštolát, a eucharistický apoštolát má zahrnovat i propagaci raného sv. přijímání. Pán Ježíš miloval děti. Mohl by nám vytýkat: „Toužím nesmírně vstoupit co nejdříve do duší a srdcí těchto maličkých, a vy necháte čekat je i mne!“

Dokončení příště

Zdeněk Vyhliďal:

STAROBYLÉ POHÁDKY

Soubor pohádek českých autorů s klasicky rozvíjeným dějem vznikl někdy převyprávěním, častěji novým zpracováním motivů pohádek, které autor vybral z dnes již pozapomenuté knižní a časopisecké produkce převážně 19. století. Mnohé hýjí lidovou moudrostí, vtípem českých chasníků, barvitým líčením krás české přírody, půvabů nevinných princezen a odvahy a ušlechtilosti rytířů a princů. Ve všech pohádkách vítězí dobro nad zlem

a vyplývá z nich mravní poučení. Pohádky jsou rozděleny do několika oddílů: Žili, byli ... šidili; ... loupili; ... bezcitně zneužívali moci; ... hráli si na rádce a léčitele; ... zahrávali si s temnými mocnostmi; ... nedrželi slovo a všetečně pátrali po cizích tajemstvích; ... toužili po lásce; ... vydobyli si rytířské ostruhy; ... s kouzelnými pomocníky dosáhli štěstí. Jednotlivé oddíly provázejí celostránkové barevné ilustrace Naděždy Knápkové, které jsou dětskému světu velmi blízké.

Koř. vaz., B5, 248 stran, 220 Kč

Andrej Pauliny: VĚTVIČKY

Sbírka 25 vánočních legend, pohádek a novel. V první části jsou zařazeny legendy a pohádky pro malé děti, zatímco ve druhé části najdou pěkné vánoční čtení nesporné literární hodnoty i odrostlejší chlapci a děvčata.

Brož., 123x190 mm, 168 stran, 118 Kč

P. Antonín Šuránek:

NOVOZÁKONNÍ ROZJÍMÁNÍ – díl 1

Rozjímání na vybrané texty z Nového zákona.

Místo rukopisu, brož., A5,
196 stran, 168 Kč

DOMINUS IESUS

Prohlášení Kongregace pro nauku víry o jedinečnosti a spasitelské univerzalitě Ježíše Krista a církve. Vycházelo na stránkách časopisu Světlo, pro jeho čtenáře nyní jako komplet.

Brož., A5, 24 stran, 7 Kč

Tituly vydané v Matici cyrilometodějské s.r.o. můžete také zakoupit v prodejně Arcidiecézní charity v Praze na Ječné ulici č. 2 (tel.: 02/249 204 48).

**Připomínáme, že v čísle 42 jsme přinesli veškeré informace
o předplatném Světla na rok 2001.**

Placeno převodem
706 035

Novinové výplatné

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1